



Vederlagsjustering som følge av avgiftsendringer

Professor dr juris Lasse Simonsen



1 Innledning



Problemstillingen:

Eks – økning av dieselsavgiften
med 52 øre per liter

Eks – grunnavgift på mineralolje
(dieselsavgift)

Eks - transport

Endring

Avgift

Innsats-
faktor

Hvem skal belastes for endring av
avgifter som E ikke har tatt
høyde for i sitt tilbud?



O.B.Wiik



Spesialkonfeksjon i PVC



KNAUF INSULATION
it's time to save energy
SUPAFIL

effektivt &
fleksibelt



LETTKLINKE

XERVON

Stillasutleie
TLF: 982 43 109

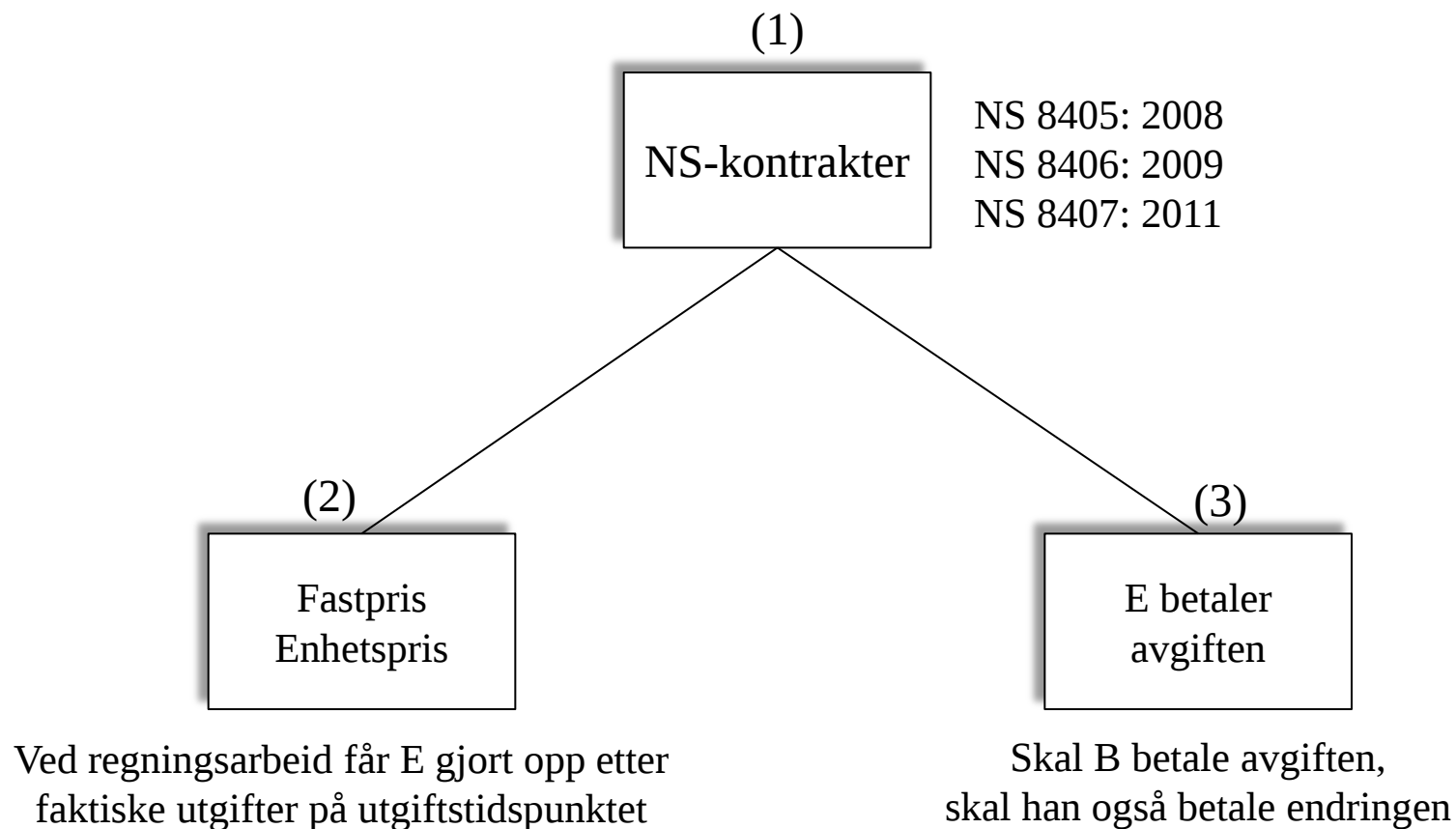
Norges mest solgte
byggematerialer



En maskinentreprenør som bruker en million liter diesel vil få en tilleggsgift på 520.000 kroner neste år med regjeringens økte diesellavgift.

Økt diesellavgift skraper bunnlinja til entreprenørene

Forutsetninger:

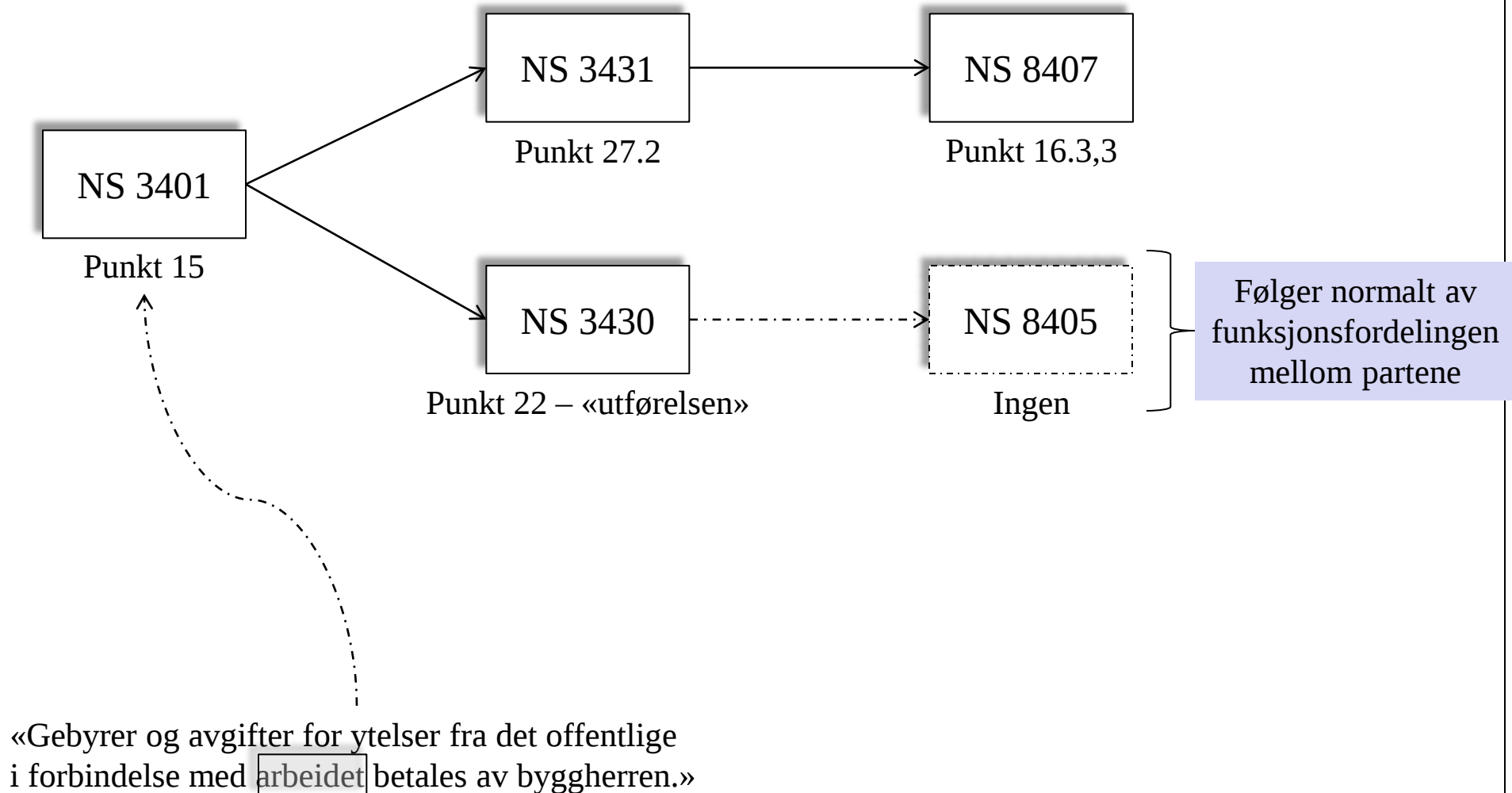




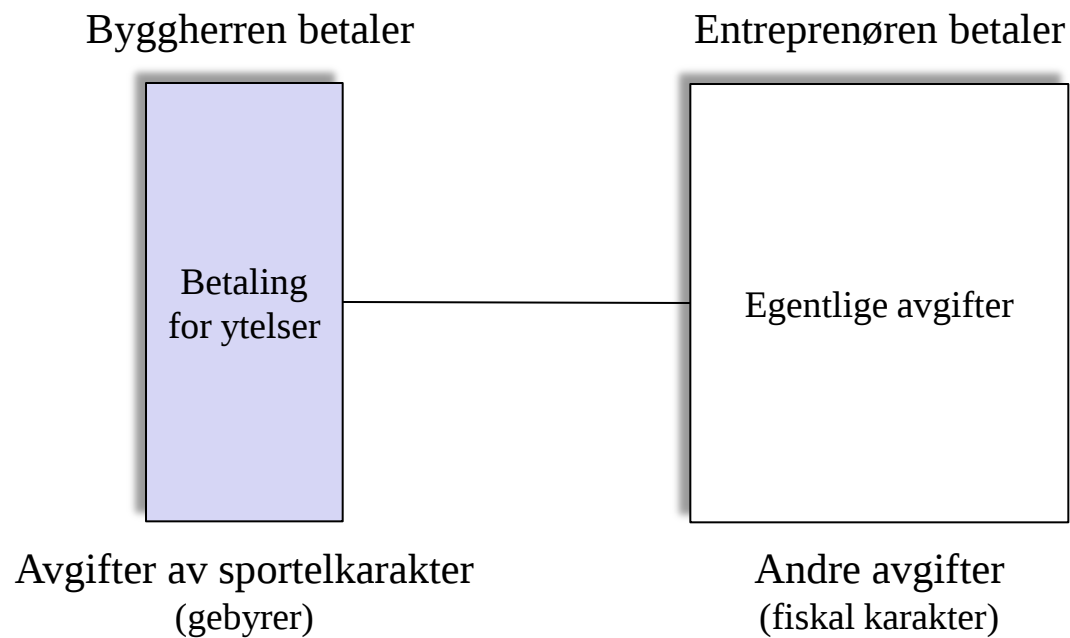
2 Byggherrens plikt til å betale for gebyrer og avgifter



Utviklingen:



«for ytelser fra det offentlige»:



Tilleggskrav:

- Det offentlige i egenskap av myndighetsorgan, ikke som privataktør
- Kontraktsspesifikke



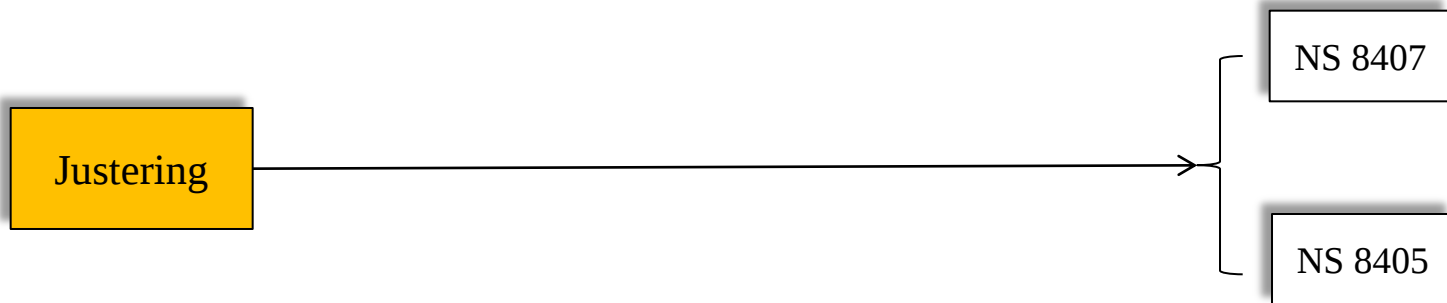
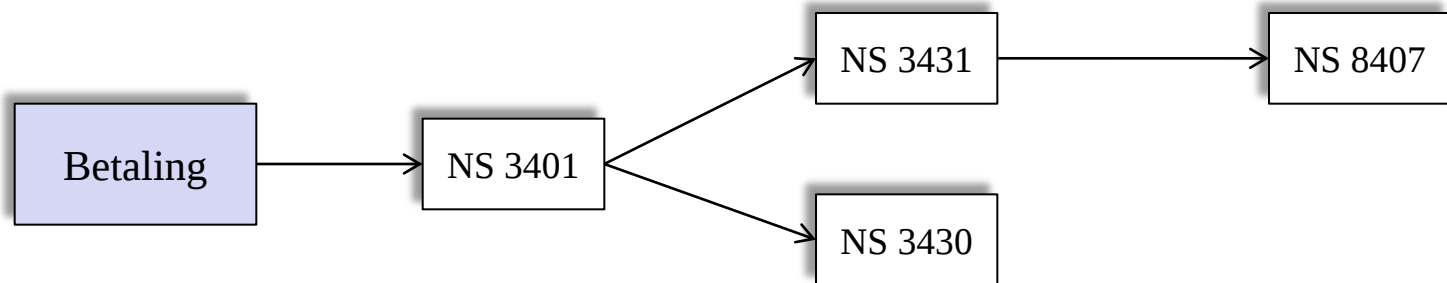
3 Vederlagsjustering som følge av endringer i gebyrer og avgifter



3.1 Innledning



To ulike problemer:



Ikke regulert tidligere



3.2 Virkeområdet





3.2.1 Hva som omfattes

Regelens begrunnelse:

- Både økning og reduksjon
- Endret avgiftsgrunnlag
 - Nye avgifter

Endring

«Endres offentlige gebyrer og avgifter ... skal vederlaget justeres som følge av endringen ...»

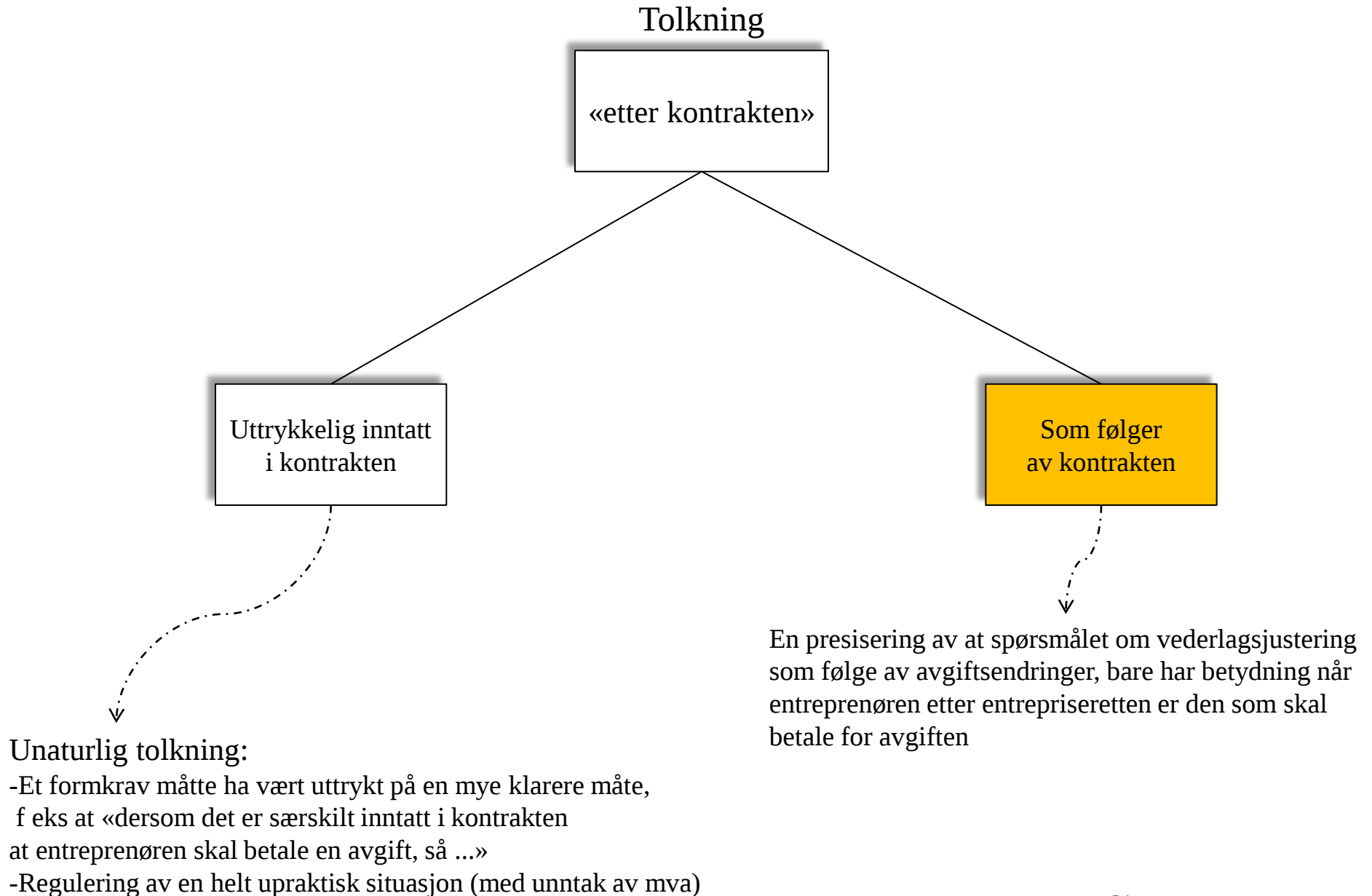
Avgift

Innsats-
faktor

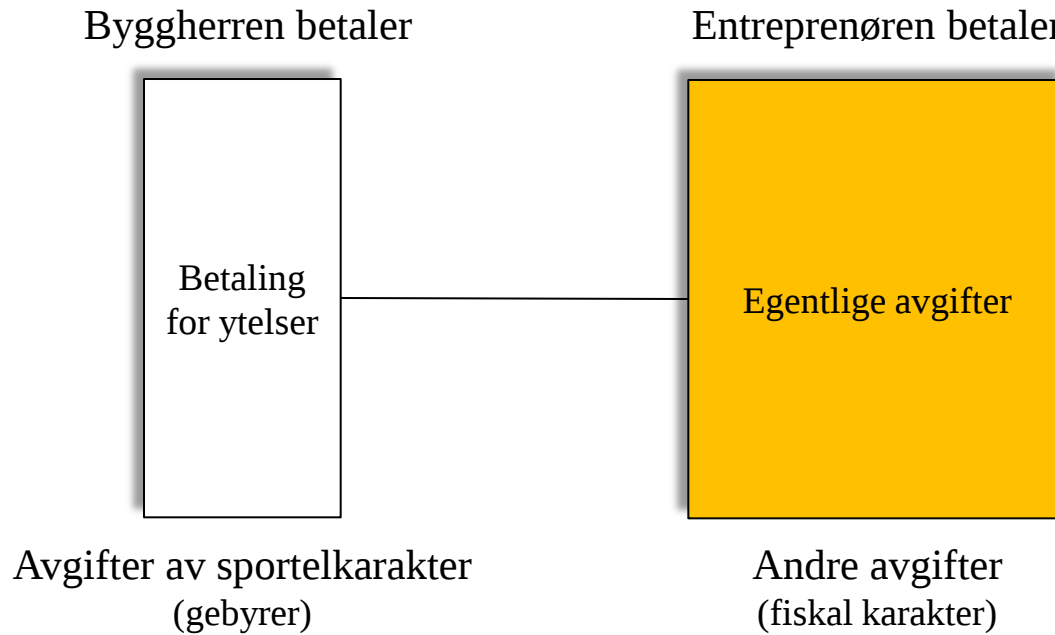
Den rettspolitiske begrunnelse:

- Utenfor Es kontroll (ikke tilstrekkelig)
 - Unngår forbehold hos E

Tolkning av innskuddet «som entreprenøren etter kontrakten skal betale»:



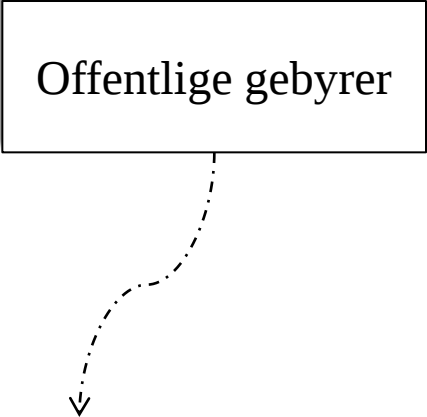
Virkeområdet – «som entreprenøren etter kontrakten skal betale»:



Virkeområdet for vederlagsregelen er nettopp de gebyrer og avgifter som falt utenfor betalingsreglene etter de eldre standardene!

Gebyrer:

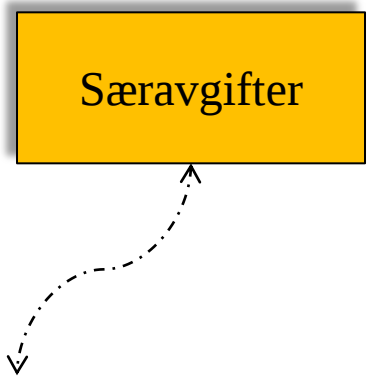
Offentlige gebyrer



```
graph TD; A[Offentlige gebyrer] -.-> B[Betales regelmessig av byggherren<br/>Derfor liten eller ingen praktisk betydning];
```

Betales regelmessig av byggherren
Derfor liten eller ingen praktisk betydning

Særagifter:



Særagifter

Innst. 3 S (2013-2014) punkt 7:

7.1.5 Avgift på motorvogner mv

Engangsgift

Vektårgift

Årgift

Omregistreringsgift

7.1.7 Veibruksavgift på drivstoff

7.1.8 Avgift på elektrisk kraft

7.1.9 Grunnavgift på mineralolje mv.

7.1.10 Avgift på smøreolje mv

7.1.11 CO₂-avgift

7.1.12 Svovelavgift

7.1.13 Avgift på sluttbehandling av avfall

7.1.14 Avgift på trikloreten mv

7.1.15 Avgift på hydrofluorkarboner mv

7.1.16 Avgift på utslipp av NO_x

MVA – mval § 22-1 (2):

Denne regelen må antas også å regulere den privatrettslige relasjonen mellom partene

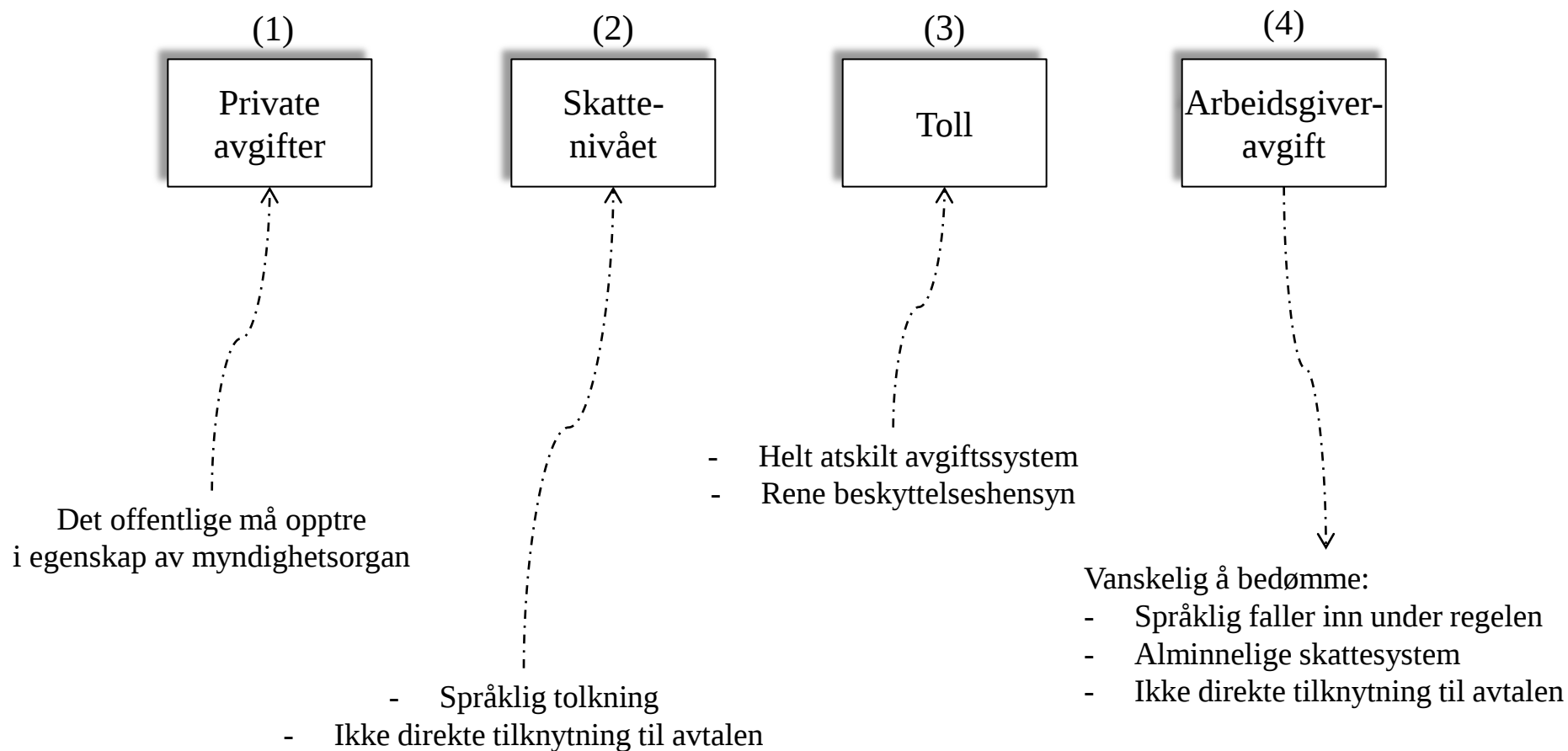
(2) Er det inngått kontrakt om levering før en omsetning ble merverdiavgiftspliktig eller før en økning av merverdiavgiftssatsen, plikter mottakeren å betale et tillegg motsvarende merverdiavgiften eller den forhøyede satsen.

Dette gjelder ikke dersom det kan godtgjøres at det ved prisansettelsen har vært tatt hensyn til merverdiavgiften.



3.2.2 Begrensninger

Begrensninger i virkeområdet:

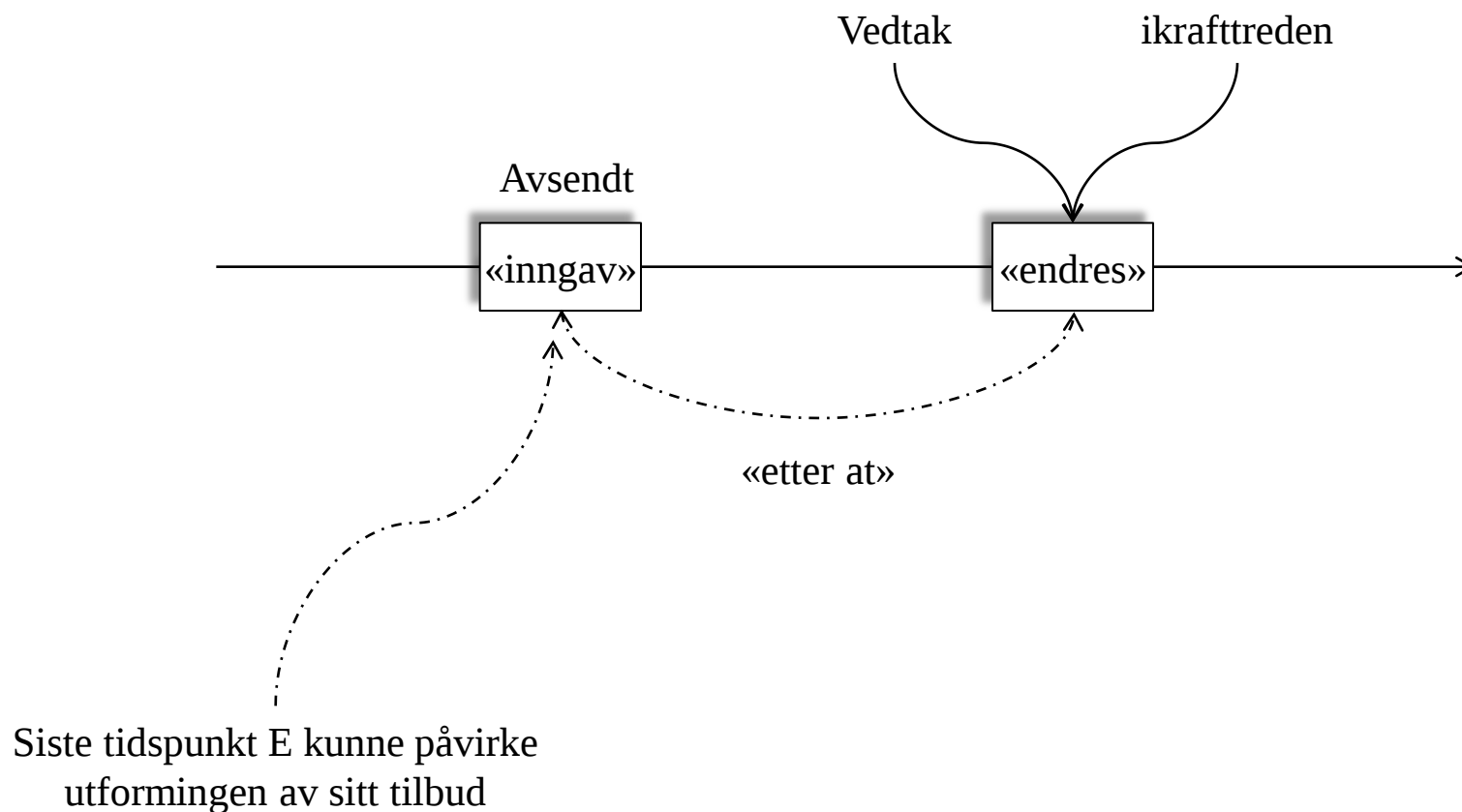




3.3 Det objektive skjæringstidspunktet



«Endres offentlige gebyrer og avgifter ... etter at entreprenøren inngav sitt tilbud»:



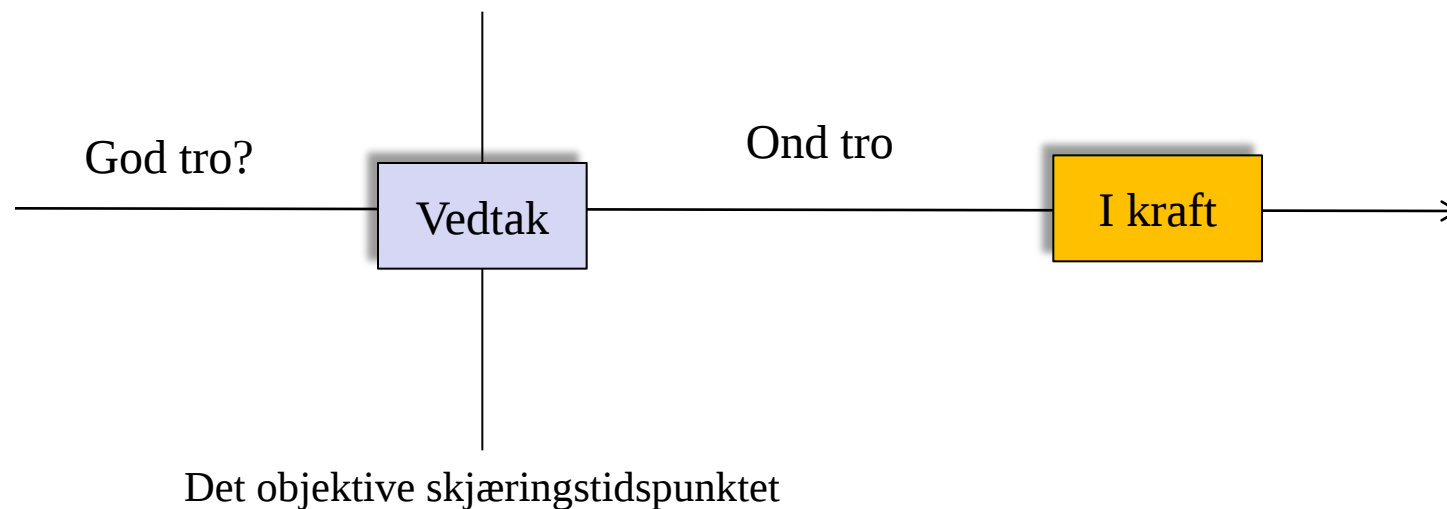


3.4 Det subjektive skjæringstidspunktet

Entreprenørens gode eller onde tro



NS 8407: 2011 «Dette gjelder bare dersom totalentreprenøren burde tatt endringene i betraktning da tilbudet ble gitt, og han heller ikke burde unngått følgene av dem.»:

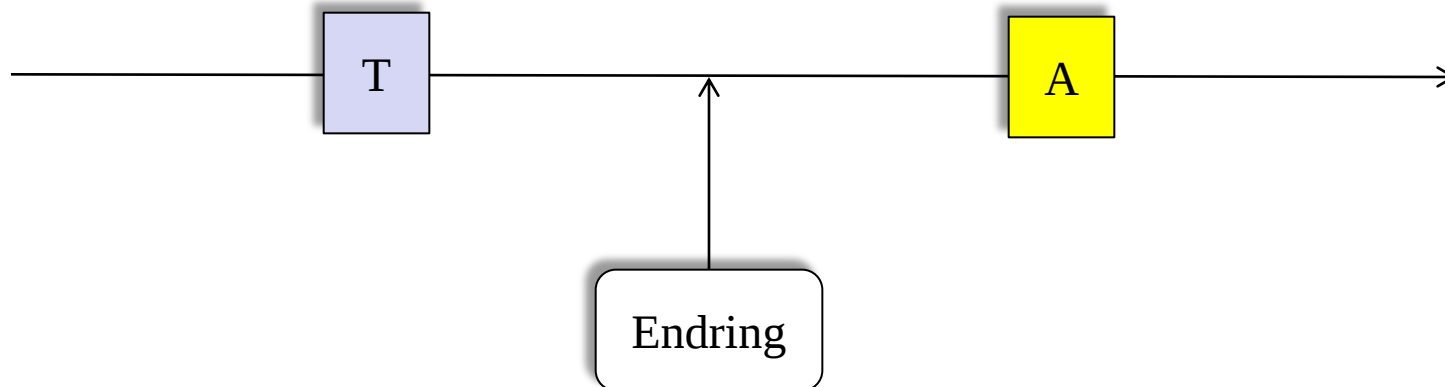


Problemstillingen:

Er entreprenøren alltid i god tro før vedtakstidspunktet?

Avgiftsendringer etter tilbud, men før avtale:

Spørsmålet om varsling



NS 8407 «Han skal i så fall varsle etter 32.2.»



4 Vederlagsjusteringen





4.1 Kravsprosedyren



⋮

Kravsprosedyren

NS 8405: 2008

NS 8407: 2011

Pkt 23.2?

Alminnelig
system

Pkt 25.3?

Varsel pkt 32.2
(irregulær endring)

«pålegg fra offentlig myndighet
om en ytelse som innebærer en endring»

«på grunn av forhold som er nevnt i 25.2 b) og c)»

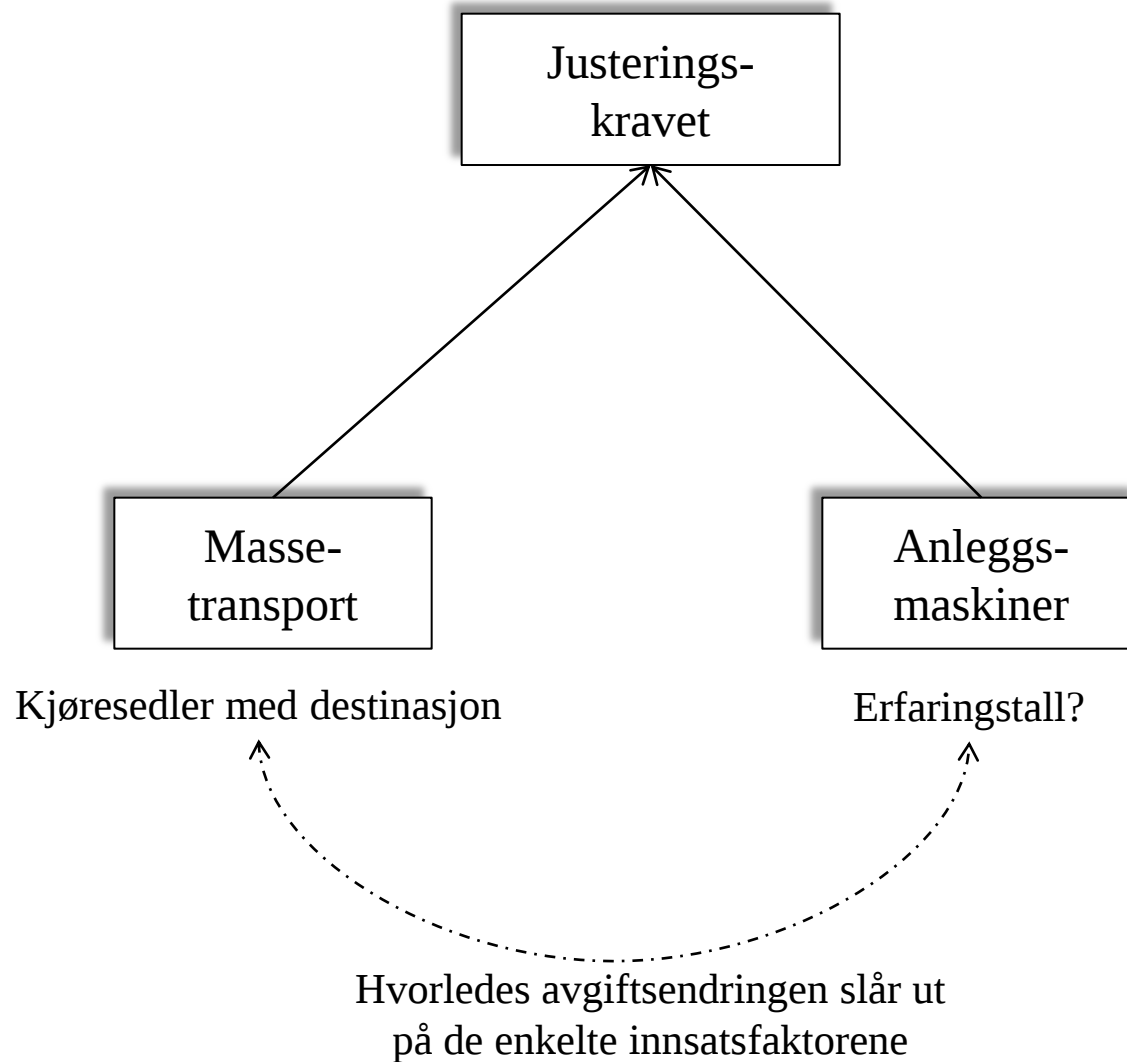
Lasse Simonsen



4.2 Bevisbyrden



Det konkrete utslaget av avgiftsendringen:

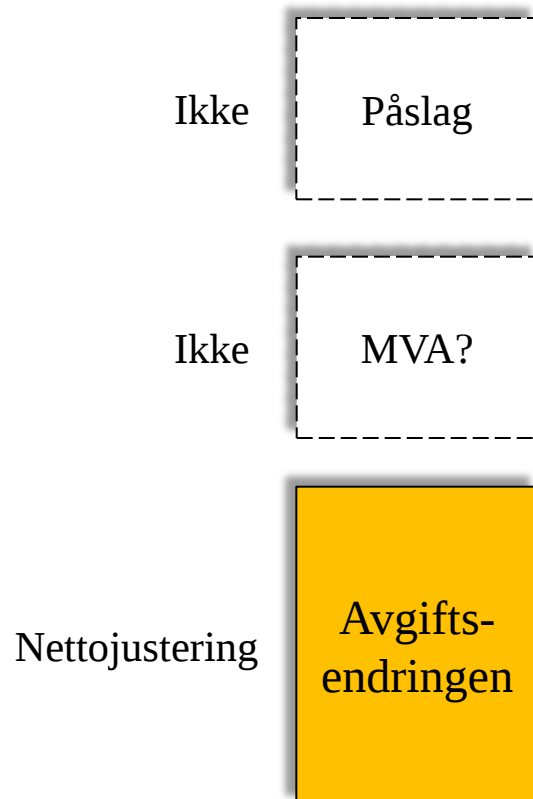




4.3 Nettojustering



«Uten tillagt merverdiavgift eller påslag for indirekte kostnader, risiko og fortjeneste»:

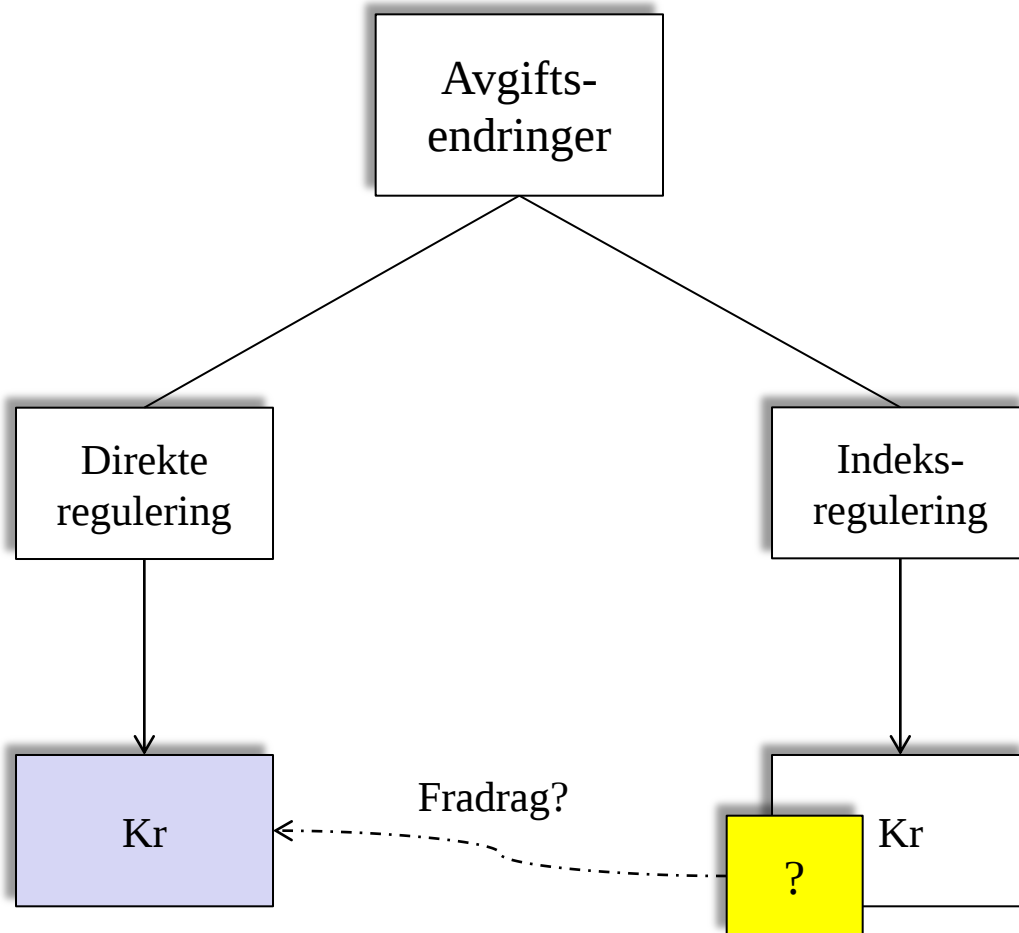




4.4 Betydningen av indeksregulering



Problemstillingen:



Hvor stor andel av indeksjusteringen kan føres tilbake til den aktuelle avgiftsendringen?

:

Byggekostnadsindeks
for veganlegg

100

Innsatsfaktor:
Transport inkl fører

7,3

Kostnadsindeks for lastebiltransport:
Delindekser – drivstoffkostnader:
Anleggstransport u/henger

15,1

Faktisk utslag av avgiftsendringer
Andel av endret pumpepris

Pumpepriser
(8 markeder)

Byggekostnadsindeks for veganlegg. Vekter etter anleggstype og innsatsfaktorer.

Prosent

Innsatsfaktorer	Anleggstype			
	Veganlegg i alt ¹	Veg i dagen	Fjelltunnel	Betongbru
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Arbeidskraft	35,6	33,0	33,3	44,7
Maskiner ekskl. fører	19,1	24,5	14,9	8,4
Transport inkl. fører	7,3	7,8	10,7	2,8
Materialer i alt	30,5	29,0	33,5	31,9
Pukk og grus	6,0	9,3	1,5	1,1
Armeringsstål, spennarmering	2,4	0,3	2,2	8,3
Stålprofiler, pelerør, varmforsinkete lysmaster og føringsskiner	1,8	1,7	0,1	3,4
Andre produkter av bearbeidet stål	1,3	0,3	4,7	1,2
Betong, sprøytebetong	4,9	0,4	10,4	12,1
Betongprodukter	2,2	2,6	0,6	2,4
Bitumen	2,3	3,5	0,4	0,5
Sprengstoff	2,5	2,1	6,7	0,1
Annet	7,1	8,8	6,9	2,8
Andre kostnader ²	7,5	5,7	7,6	12,2

Kostnadsindekser for lastebiltransport

9. Anleggstransport, 3-akslet bil med henger. Januar 2009=100

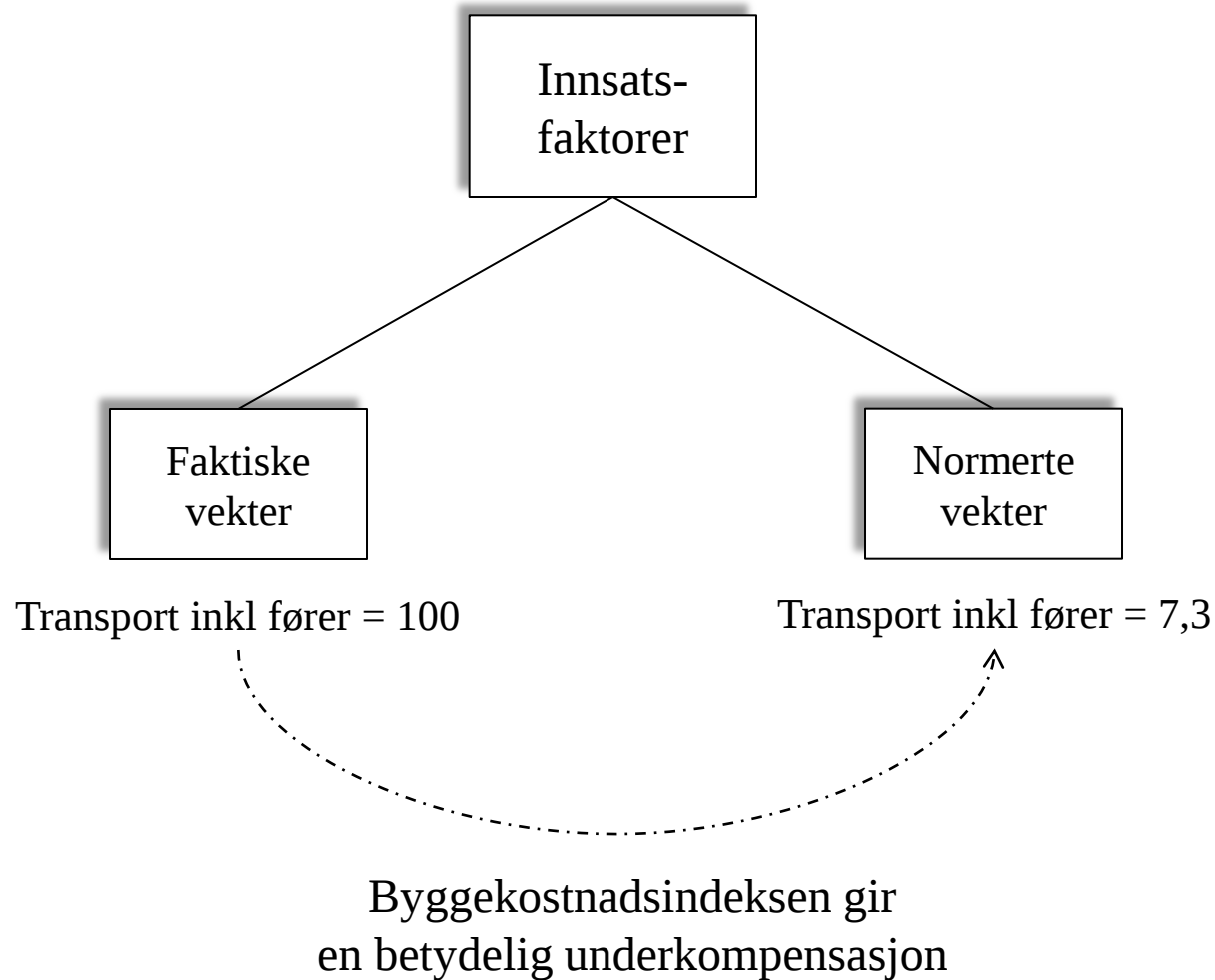
	Total- indeks	Total- indeks uten ferge- og bom- kostnader	Kostnadstyper							
			Lønn og sosiale kost- nader	Repara- sjons-/ service- kostnader	Driv- stoff- kost- nader	Dekk- kost- nader	Adminis- trasjons- kost- nader	For- sikrings kost- nader	Ferge- kostnader og bom- penger	Kapital- kost- nader
2007										
Januar	91,2	91,5	92,5	87,3	88,3	91,9	95,3	90,3	58,3	93,8
Februar.....	91,7	92,0	92,6	87,3	90,9	91,9	95,4	90,3	58,3	93,7
Mars.....	91,7	92,0	92,6	87,8	91,2	92,3	95,4	90,3	58,3	93,5
April.....	91,9	92,2	92,6	87,8	93,2	93,1	95,4	90,3	58,3	92,7
Mai	91,7	92,0	92,9	87,8	90,0	93,1	95,7	90,3	58,4	93,6
Juni	92,3	92,6	92,9	87,8	92,4	93,9	95,7	90,3	58,4	94,6
Juli	92,7	93,0	92,9	87,8	93,8	93,9	95,7	90,3	58,4	95,5
August	93,9	94,1	94,9	87,8	94,4	93,9	96,9	90,3	58,4	96,4
September.....	93,9	94,2	94,9	87,9	94,8	93,9	96,9	90,6	58,4	96,2
Oktober.....	93,7	93,9	94,9	87,9	93,2	94,4	97,0	91,5	58,3	96,2
November	96,4	96,8	96,9	92,0	102,7	94,4	98,0	92,7	58,3	95,0
Desember.....	96,8	97,1	96,9	91,5	104,2	94,4	98,1	92,7	58,3	95,7
2008										
Januar	97,0	97,3	96,9	92,5	102,4	94,5	98,3	93,3	58,8	97,4
Februar.....	98,1	98,4	97,8	92,5	105,8	94,4	98,9	93,3	58,6	98,6
Mars.....	99,2	99,5	97,8	92,5	111,2	94,4	99,1	93,3	58,6	99,4
April.....	99,0	99,4	97,8	93,1	109,6	95,2	99,1	93,3	58,6	99,4
Mai	100,8	101,2	98,2	93,1	117,2	95,6	99,4	93,3	58,8	101,0
Juni	101,6	101,9	98,2	93,1	121,2	97,4	99,4	93,3	58,8	101,0
Juli	102,4	102,4	98,2	93,1	124,8	97,4	99,7	93,3	99,1	100,4
August	101,5	101,5	98,6	93,1	117,7	97,6	99,9	93,3	99,1	101,1
September.....	101,1	101,2	98,6	93,3	116,5	97,1	99,9	93,3	99,1	100,2
Oktober.....	100,6	100,7	98,6	94,0	112,4	97,6	100,0	93,3	98,9	100,7
November	100,0	100,0	100,0	94,0	104,7	100,0	99,6	93,3	98,9	101,2
Desember.....	99,3	99,4	100,0	100,0	96,8	100,0	99,6	95,7	98,9	100,4
2009										
Januar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.2 Kostnadsvekter, etter kjøretøygruppe og kostnadsgruppe. 1998 – 2008

Kostandsgruppe (delindeks)	1. tømmertransport	2. Trekkbil	3. Tankbil	4. Tankbil m/ henger	5. Renovasjon
Lønn og sosiale kostnader	0,304	0,331	0,348	0,261	0,450
Reparasjons- og servicekostnader	0,123	0,101	0,110	0,130	0,093
Drivstoffkostnader	0,240	0,190	0,200	0,195	0,098
Dekkkostnader	0,035	0,029	0,028	0,030	0,019
Administrasjonskostnader	0,046	0,087	0,084	0,078	0,110
Forsikringskostnader	0,032	0,029	0,026	0,032	0,024
	0,013	0,061	0,028	0,052	0,010
Fergekostnader og bompenger					
Kapitalkostnader	0,207	0,172	0,176	0,222	0,196
	6. Nærtransport	7. Kranbil	8. Anleggssbil	9. Anleggssbil m/ henger	10. Langtransport
Lønn og sosiale kostnader	0,420	0,377	0,405	0,356	0,309
Reparasjons- og servicekostnader	0,109	0,130	0,104	0,116	0,095
Drivstoffkostnader	0,136	0,148	0,151	0,184	0,207
Dekkkostnader	0,020	0,020	0,032	0,035	0,029
Administrasjonskostnader	0,103	0,092	0,091	0,076	0,097
Forsikringskostnader	0,031	0,035	0,024	0,031	0,029
	0,024	0,015	0,015	0,005	0,057
Fergekostnader og bompenger					
Kapitalkostnader	0,157	0,183	0,178	0,197	0,177

Kontrakter med avvikende vektor for innsatsfaktorer:



•

Faktisk utslag
(se ovenfor)

Faktisk sannsynlighet

-

Andel indeks

Modellberegninger

=

Netto vederlags-
justering